

Collegial = Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 13. Den 28 Marts 1801.

Krypt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Medaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Cancellieskriver og Udsesforer i det danske Cancellie.

Kongelig Opfordring til Landeværnsmændene
i Danmark.

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade,
Konge til Danmark og Norge, de Benders og Gothers,
Hertug udi Schlesvig, Holsteen, Stormarn, Dittmar-
sken og Oldenborg, gjøre vitterligt: At, da Omstændig-
hederne nu udkræve, at Vi anvende overordentlige og
sikre Midler til Statens Forsvar; saa opfordre vi herved
Bore fjære og troe danske Landeværnsmænd, at de strax
berede sig til Bevæbning, og at de holde sig færdige til
at møde paa de Samlings-Steder og til de Tider, som
dem, fra vedkommende Amtmand, werde nærmere kund-
gjorte.

I Øvrigt skulle Vi drage Omsorg for, at forsyne
dem

dem saaledes med Vaaben og Anførsel, at Fædrenelandet, ved deres Mod og Tapperhed, kan werde betrygget. Derefter enhver Vedkommende sig allerunderdanigst haver at rette. Givet i Borens Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 23 Marts 1801.

Under Vor kongelige Haand og Segl.

Christian R.

Moltke.

Colbiörnfen. Reierfen. Feddersfen. Cold.

Opfordring til Studenterne ved Kjøbenhavns Universitet.

J underdanigst Følge af Hs. R. H. Kronprindsens naadigste Skrivelse til Kjøbenhavns Universitet, af 25 d. M., saa lydende: Ved Ytringer haver Jeg erfaret det ivrige Ønske hos de akademiske Borgere, ogsaa at bidrage til Fædrenelandets Forsvar: dette foranlediger Mig at opfordre disse af Kjerlighed til Konge og Fødeland besjelede unge Mænd, til at modtage Vaaben, og den i denne Henseende nødvendige Underviisning, for med samme Held, som i forudm Dage, at værne for Staden. Hs. Majestæt Kongen, Min Fader, har udseet Sin Overhofmarskal, Kammerherre Hauch, til Anfører for disse brave Fædrenelands-Forsvarere, en Mand, der
har

har ligesaamegen Fordring paa Min Tillid, som paa de akademiske Borgeres Agtelse.

Kjøbenhavn, den 25 Marts 1801.

Frederik C. P.

efterkommer Konsistorium den undersaatlige Pligt, her ved at opfordre Universitetets Borgere til at indfinde sig Dags Eftermiddag fra Kl. 4 af, og næste Formiddag fra Kl. 8 af, for saasnart muligt at werde udi Konsistorii Forsamlings-Bærelse indførte i de over dem gjørende Lister, hvorefter nærmere Foranstaltninger vil werde gjorte.

Kjøbenhavn, den 25 Marts 1801.

Under Universitetets Segl.

(L. S.)

To de.

Rector Magnificus.

Andr. Gamborg.

Det har behaget Hs. Majestæt, i denne Anledning, under Gaars Dato, allernaadigst at resolve saaledes:

Da de akademiske Borgere ved Kjøbenhavns Universitet have yttret det Ønske at tage, under nærværende Omstændigheder, virksom Deel i Stadens Forsvar, og ere end videre dertil opfordrede af Vor elskelige Søn, Hs. K. H. Kronprindsen, saa ville Vi, ikke alene allernaadigst bifalde, at disse tjætte unge Mænd udgjøre et særskilt Korps, bestemt til Stadens Værn, som skal kaldes:

Kronprindsens Liv-Korps

og anføres af Vor Overhofmarschal, Kammerherre Hauch, som Vi til Kommandør for samme allernaadigst har udnævnt, men vi ville ogsaa tilstaae dem, saa længe denne Forsvars-Indretning vedvarer, og indtil den nu truende Fare ophører, den Ammunition og de Vaaben, som de behøve, for at virke med Kraft og Held, og en Fahne med Indskrift:

Videnskabers Dyrkere.

For

Kongen og Staden.

I det Øvrige kan Kommandøren, efter Overlag med Doctor og Prof. Moldenhauer, General-Auditer Nørregaard, Prof. Bang og Justitsraad Bugge, indkomme med nærmere Forslag, angaaende Korpsets Organisation og det videre, som han, til at fremme Indretningens Formaal, maatte ansee for gavnligst.

Justitsfog.

Ved Højesterets Dom af 20 Jan. d. A. er Skræder Peder Hartvig Jungles, af Beile, for begaaet Mordbrand og Tyverie, tilfunden at have sin Hals forgjort og brændes, samt at gjælde Skaden for det afbrændte Huns og 40 Lbd Sølvs til den Skadelidte og til Kongen ligesaa, samt at have sin Boeslod forbrudt m. v. Estet den fra Højesteret indkomne Beretning om Sagen, have

de

de under den oplyste Omstændigheder været følgende. Des
 linqventen, som i lang Tid havde været ængstet af sine
 Kreditorer, og, da Tiden, paa hvilken han havde forpligtet
 sig til at betale, var ubleben, mistvilede om at finde
 Udveie til Ophold for sig med Kone og tre Børn, havde
 allerede henimod 3 Uger, førend Misgjerningen skede,
 fattet det Forsæt at begaae den Forbrydelse, som han nu
 er dømt for; men Tanken om Gjerningens Afføyelighed
 havde da afholdet ham fra at fuldføre den, hvorimod
 han, Natten mellem den 18 og 19 Nov. f. A., da alle
 Udveie til at faae Penge til Laans forgjeves vare forsøgte
 af ham, begav sig fra Beile til Kjærbølling, og der, ved
 Hjælp af et Fyrtøi og en Svovlstik, fuldførte Misgjer-
 ningen paa den Maade, at han, da Svovlstikken var
 antændt, fastede den ind igjennem en Luge paa et For-
 derloft, og derpaa skjulede sig i Skoven, indtil Ilden
 var udbrudt. Han gik derefter ind ad et Vindue i en
 anden Mands, nemlig hans Svoger Ole Sørensens,
 Gaard, og deraf udtog et Hængestak, som han bragte
 ud i Skoven, hvor han, ved Hjælp af et Brækkejern,
 fik det oplukket, og bemægtigede sig de deri værende 105
 Rdlr. foruden noget andet af ringe Værdie. Efter at
 denne Sag med alle Omstændigheder og Høiesterets Ind-
 stilling, fra det danske Cancellie har været Hs. Majestæt
 foredraget, har det behaget Allerhøiøstamme, ved Re-
 skript til Amtmanden over Beile Amt, at bemaade De-
 lin.

linquenten paa Livet, imod at han fagstryges og hængsættes til Fæstningsarbeid paa Livstid.

Iblandt flere Grunde til Benaadning, formenes følgende at have været de vigtigste: 1) at den yderste Trang har været Anledning til Handlingen; 2) at Ilden er sat paa et Baghuus, hvor Delinquenten vidste, at der ei opholdt sig Menneſter; 3) at han har haft megen Strid med sig selv, førend han fuldførte Gjerningen, som viſes deraf, at han engang forhen havde været paa Veie dertil, men vendte om igjen; 4) at han har valgt en Tid, da Vinden var ſaadan, at der, efter Rimelighed, ingen videre Skade kunde ſkee, end at det Huus, hvor Ilden blev paaſat, brændte; og endeligen 5) at det afbrændte Huus kun var taxeret til 100 Rd., ſamt laae 3 Favne fra den nærmefte Længde.

Forgivninger.

Under 18 d. M. er igjennem General-Toldkammeret udfærdiget en Plakat af følgende Indhold: At Hs. Majestæt, efter nu værende Omſtændigheder og med Hensyn til de Foranſtaltninger, ſom Fædrenelandets Sikkerhed og Forsvar fordre, har fundet ſornødent at befale, ligesom Allerhøiſtſamme og ved denne Plakat befaler, at fra nu af, og indtil Hs. Majestæt anderledes anordner, maa intet Slags Stydegevær eller andre til Krigsbrug hængs-

henhørende Waaben, eller Ammunition af Krudt, Salpeter og Kugler, ei heller de Materialier, som kunne tjene til Skibes Udrustning, saasom Skibstømmer, Mastes, Spirer, Stænger, Ljære, Veeg, Harpir, Kobberplader, Seil, Seildug, Hamp, Leugvark, Ankere og Ankerstokke, hvad enten Varene ere fremmede eller indenlandske, fortoldede eller usfortoldede, fra nogen Havn i Danmark og Norge, Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstabet Pinneberg, Staden Altona og Grevskabet Ranzau, udføres til fremmede Steder i større Quantitet, end for ethvert Skib til dets Reises Fortsættelse nødvendigen behøves. Befindes Nogen at handle imod dette Forbud, forfalde Varene, som anholdes, til Konfiskation, og, efter Sagens Omstændigheder og Forskyldens Beskaffenhed, straffes den Skyldige end videre med Fængningsarbejde fra 3 Maaneder til 3 Aar. De konfiskerede Vares Beløb tilfalder den eller dem, som have anholdt Varene, eller opdaget Forseelsen.

De fleste Beboere paa Vesterbroe, uden for Kjøbenhavn, have, under 8 Nov. f. A., indgaaet en Forening om flere Lygters Anskaffelse og et aarligt Bidrag til at holde dem samtlige i Brand, af følgende Indhold:

- 1) At til de Lygter, som allerede haves paa Broen, endnu maatte blive at anskaffe saa mange, at Antallet paa

paa den Strækning fra Afseeboden til Gaarden Haa-
bet, i det Hele blev 24, samt, at Beføstningerne
paa denne første Indretning bleve at reparere paa
samtlige Broens Gaard- og Huuseiere, ligemeget for
hver, engang for alle.

- 2) At Lygternes Bedligeholdelse med Lysning og Opfig-
ten dermed, samt Omsorgen for Tændingen og Sluk-
ningen, overdrages til en paa Broen bosat Mand,
som kunde besørge Tændingen og Slukningen ved
Broens Vægtere, og derved staae Politiet til Ansvar.
- 3) At Beføstningen paa Tran, Bager o. s. v., maatte
tilveiebringes, dels ved det Overskud, som Broens
Vægterpenge kunne afgive, dels ved Repartition paa
samme Maade, som Vægterpengene, i Forhold til
de bebyggede Pladsers Alenmaal til Broen, hvilket
sidste især maatte finde Sted, dersom en 4de Vægter,
efter Beboernes Ønske, der paa Broen bliver ansat,
og endeligen
- 4) at Lygterne maatte brænde i lige Tid med dem i Kjø-
benhavn.

Efterat denne Sag fra det danske Cancellie har væ-
ret Hs. Majestæt forelagt, er der, under 20 Marts
d. A., udfærdiget et Reskript til Politimesteren i Kjø-
benhavn, hvorved ovenanførte Forening, som sigten-
de til almindelig Bequemmelighed og Sikkerhed, er
approberet som Regel for samtlige Broens Beboere
fra

fra den Strækning imellem Afkiseboden og Gaarden Haabet, i Henseende til den ved Broens Lysning nu og i Fremtiden søiende Foranstaltning, og vil Hs. Majestæt tillige, at denne Foranstaltning skal staae under Politiets almindelige Opsyn.

Blandede Efterretninger.

Den Ild, der opflammer den hele Nation, til med findigt Overlæg og uroffeligt Mod at ruste sig til Forsvar for et elsket Fædreland, der ligesaa uforstyldt som ubilligen trues med Oversald, viser sig paa saa mange og forskjellige Maader, at man umuligen kan samle og be- kjendtgjøre alt, hvad der til Nationens Hæder stæer og fortjener at bekjendtgjøres; itkun enkelte til Dagens vigtige Historie henhørende Træk kunne derfor blive anførte, saasom:

En af Kjøbenhavns Borgere (født i Saren) har i denne Tid givet et sjønt Beviis paa Taknemmelighed og Trostid imod det Land, hvor han, med Familie, i en Række af Aar, under Fredens Skygge, har nydt Op- hold. Manden, hvis Næringsvei for en Deel bestod i personlig Opvartning, affagde paa een Dag alle sine saa kaldte Kunder, eller dem han opvartede: da een af disse spurgte ham om Aarsagen, svarede han, at han, som borger- lig Artillerist, var kaldet til at forberedige Patroner, at

det

det var een med hans Ønsker overensstemmende Pligt, at opfylde denne Ordre, da det angik det Lands Forsvar, hvori han havde nydt saa meget godt, uagtet han derved opofrede 30 Rdlr. maanedligt af sine Indkomster, og at han haabede, hans Kone og Børn skulle slaae dem igjennem i den Tid med de Indkomster, hans øvrige lille Næringsvei kunde indbringe.

Adskillige af Grossererne og de Handlende i Kjøbenhavn have aabnet en Subscription og, i Følge deraf, indsendt 4,155 Rdlr., som Bidrag til de Haandpenge, som de Frivillige, efter Plakaten af 18 d. M., ere tilstaaede. Hs. Majestæt har, paa Cancelliets, i den Anledning, gjorte Forestilling, resolveret saaledes: Af Cancelliets allerunderdanigste Indberetning see Vi, at en Deel Grosserere og Handlende i Kjøbenhavn, have leveret en Sum af 4,155 Rdlr., som et Bidrag til Udgifternes Bestridelse ved Forsvarsvæsenet. Cancelliet har at tilkjendegive disse patriotiskfæindede Borgere, at Vi, med særdeles Tilfredshed, have paa ny modtaget dette Beviis paa Fædrelandets Kjerlighed, som opflammer Vore troe og kjære Undersaatter, til villigen at bidrage og kraftigen at virke til Statens Forsvar og Bedste.

Landvæsens-Kommissær Peder Bech, til Kragerupgaard i Sjælland, har tilbudet, at ville, naar paafordres, med fuld Afstræffelses-Ret, levere tvende med behørig Ride-Equipage forsynede gode Heste til Brug i fornødent

nødent Fald, for de ansættende Landeværns-Officerer, for at disse desto hurtigere kunne være tilstede der, hvor deres Pligter kalde dem, samt desuden, om paaafordres, stille en bereden og veløvet Skytte, forsynet med en Rulgel-Riffel og tvende Pistoler.

Vice-Landsdommer Thygesen i Sjælland har tilbudt at fremstille 4 bevæbnede Krigere, som underholdes paa hans Bekostning, indtil Fredens Gjengivelse, samt begjært, for sin egen Person, at blive ansat blandt deres Tal, som værne for Fædelandet, overladende Stedet og Maaden til Regjeringens Godtbefindende. Hs. Majestæt har med allerhøieste Bisald imodtaget saavel Landvæsens-Kommisær Bechs, som Landsdommer Thygesens Tilbud, som følgeværdige Exempler paa sand Patriotisme og gode Borgeres virksomme Redebonhed til at gavne deres Fædreland.

Antallet paa de Frivillige, som, i Følge Plakaten af 18 d. M., have mældt sig hos Politimesteren, og som tjenstdygtige ere antagne, beløber sig alene for Kjøbenhavn til 1,032 Mand, og den varme Velvillighed, hvormed Opfordringen til Studenterne ved Kjøbenhavns Universitet er antagen, viser sig paa en Maade, der er ligesaa hæderfuld for de akademiske Borgere, som den retsfærdiggjør Regjeringens Tiltroe til dem og deres udfaarne Chef. Allerede henimod 900 have ladet sig indskrive.

Da Chefen for det borgerlige Artilleri i Kjøbenhavn har forespurgt: om Personer udenfor Haandværksstanden, som ville nedsætte sig som Spekhøkere, Øltappere, Tøehandlere og Bertshuusholdere m. v., kunne, i Følge den kongelige Resolution af 30 Jan. d. A., antages som borgerlige Artillerister og ubehindret drive disse Næringsveie, saalænge de staae i Korpsen, uden at tage Borgerskab, eller svare Næringskat, saa har Cancelliet i den Anledning, under 17 d. M., tilskrevet saavel ham, som Kjøbenhavns Magistrat: at, da det, i Følge den 2 S. i det approberede nye Reglement for det Kjøbenhavnske borgerlige Artilleri, ogsaa er andre end Professionister tilladt deri at indgaae, og, da disse ikke kunne nyde godt af de Haandværkerne forundte Rettrigheder, saa anseer Cancelliet det Omspurgte, som en Følge af ovennævnte kongelige Resolution.

General-Toldkammeret har, under 25 d. M., ved en trykt Plakat bekendtgjort til de Søsarendes Efterretning: at der, efter kongelig Befaling, er føiet Anstalt til, at Fyrene paa Kronborg, Nakkehoved, Anholt, Thunø, Skagen og Lindesnæs, indtil videre holdes slukkede.

Den 23 Marti ere Kapitainerne Lassen og Røsfod resp. beordrede til Chefer for Defensions-Skibene Prøvesteen og Charlotte Amalia; Prem. Lieutenant
Mid:

Middelboe og Second. Lieutenanterne Sommerfeldt og Willemoe ligeledes resp. for Stykprammene Sø-Hesten og Sværdfisken, samt Flyde-Batteriet No. 1.

Alide General-Quarteermester Kapitaïn v. Hafner er autoriseret til at requirere Qvarterer overalt i Sjælland, saavel for hele militære Korps, som enkelte Kommandoer, det være sig af Artilleri, Kavalleri, eller Infanteri.

Inddelingen af Landeværns-Distrikterne i Sjælland skeer saaledes: at det nordre sjælandske Landeværns-Regiment erholder alle de Batallioner, som ligge i Kjøbenhavn, Roeskilde, Hirschholms, Kronborgs, Frederiksborgs, Kallundborgs, Drægholms, Søbygaardss og Holbeks Amt, og det søndre sjælandske Landeværns-Regiment derimod Batallionen i Sorø, Ringsted, Antvorskov, Korsør, Bordingborg, Tryggevælde, Halsted, Næstholm, Nykjøbing og Møns Amt, hvorved altsaa det førstbenævnte Regiment erholder 9 og det andet 10 Batallioner.

Hs. Majestæt har, under 13 d. M., allernaadigst approberet: at der i Christiania maa bestikkes en Kommandør for Borger-Kompagnierne, under Navn af Stads-hauptmand, hvilken maa tillægges Rang med Kapitaïner af Infanteriet og tillades at bære Feldttegn, samt,

at han og Borger-Kompagnierne skal meddeles et, efter nærmere indkommet Forslag, approberet Reglement.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 20 Marts er Exam. Jur. J. Brøndum konfirmeret til Birkedommer og Skriver ved Tegholms og Evanhols Birker i Sjælland. Kand. Pharmacia H. C. Brasch meddeelt Bevilling som Apotheker i Kjørteminde. Den 26 er Sognepræsten for Luuns og Allstrup Menigheder, J. Struch, konfirmeret til Sognepræst for Ravnekilde, Haverslev og Broerstrup Menigheder i Viborg Stift; Kand. Theol. H. C. Hansen ligeledes til residerende Kapellan for Dalum og Sanderum Menigheder i Fyen; H. H. Krøymann ligesaa til Organist ved Garnisons Kirken i Kjøbenhavn; Kjøbmand P. Thrane bestiftet til Stads-hauptmand i Christiania.

Under det tydske Cancellie: Den 20 Marts er Kand. Theol. J. Werner bestiftet til Rektor ved Frederiksberg Skole i Schlesvig.

Under Departementet for de udenlandske Affaires: Den 20 Marts er E. C. Greve af Moltke, hidtil værende Legations-Sekretær i Lissabon, ansat i samme Qualitet i Madrid.

Under Generalitetet: Den 13 Marts er General-Auditøren i Norge og Deputeret i det norske Generalitets- og Kommisariats-Kollegium, A. W. F. Bor-

nemann, udnævnt til General-Auditor i Danmark og Hertugdømmene; C. Dahl forundt General-Krigskommissærs Karakter og Rang, samt Tilladelse at bære den for General-Krigskommisærerne bestemte Uniform og Feldttegnet. Den 20 er ved det sjællandske Infanteri-Regiment Major v. Bussekist udgaaet af No. og ansat á la suite ved Regimentet; Major Baron v. Holsten beskikket til 4de Stabs-Officeer; Kapitain v. Kreber til Major og 5te Stabs-Officeer; Stabs-Kapitain v. Behring til Kompagni-Chef; karakteriseret Kapitain Michael sen til Stabs-Kaptein, og dimitteret Prem. Lieutenant v. Zepelin ansat som virkelig Prem. Lieutenant med Anciennetet fra Dato. Ved Prinds Frederiks Regiment ere karakteriseret Kapitain v. Breuningk og Prem. Lieutenant v. Møller meddeelte Afsked i Naade, den sidste med Kapitains Karakter, og begge med Pension; Sec. Lieutenanterne C. H. v. Flinck og v. Brock beskikkede til Prem. Lieutenanter; Sec. Lieutenant v. Wildenrath af det schlesvigsk Infanteri-Regiment, og Fændrik v. Schmidt af Prinds Frederiks Regiment til Second-Lieutenanter i sidstbemaalste Regiment. Ved det kongelige Artilleri-Korps ere Fyrværkerne M. L. Gullstad og B. E. Lund udnævnte til Sec. Lieutenanter af 2den Klasse, men uden Anciennetet. Ved Landkadet-Kompagniet ere udnævnte til Kostkadetter G. W. og C. L. F. Grever af Sponeck. Kapitain v. Lüchow ved det nordensjældske Regiment er beskikket til Major; Fændrikkerne v. Ce-

der.

derfeldt. Simonsen af danske Liv-Regiment, v. Hirschnach af Prinds Frederiks Regiment, v. Müller og v. Hardung af Sjølandſke Infanteri-Regiment og v. Opitius af Marine-Korpsen forundte Sec. Lieutenants Karakter; Under-Officer G. Buchholtz af 3die jydſke Regiment ligesaa Frændriks Karakter. Den kongelige Legations-Sekretær i Berlin, Major af Infanteriet, v. Knoblauch, i Naade meddeelt Afſked af Krigstjenesten med Oberst-Lieutenants Karakter; Gouvernøren i Kjøbenhavns Fæstning, Hs. Excellence Hr. General Baron v. Gersdorff, efter Ansøgning, i Naade forundt Afſked med Pension.

Under Rentekammeret: Den 25 Marts er E. N. Bosc de la Calmette udnævnt til Kammerjunker.

Under Admiralitetet: Fra den 19 til den 25 Marti ere H. N. Ranleff, A. A. Koefod, J. Jensen, E. E. Hiltiar, S. Rasmussen, L. Johansen, P. Rasmussen, P. H. Villesholt, F. G. Warming, E. Støger, M. E. Lützen og P. T. Bøhr udnævnte til Maanedes-Lieutenanter. Den 19 Marti er Maanedes-Lieutenant A. Raasløf udnævnt til Second-Lieutenant.

K e t t e l s e .

No. 12. Side 179. Lin. 16: Oberst-Lieutenant v. Licht,
læs: Oberst-Lieutenant v. Gyldenschiold.